

I Falun fick vi äntligen möta likasinnade

Det är nu drygt tio år sedan Sofia och Pelle Hansen gick ut gymnasiet på Musikkonservatoriet Falun.

På den relativt korta tiden som förflutit sedan dess har de redan, med besked, hunnit etablera sig i svenskt musikliv.

När jag ringer upp Sofia och Pelle så här femton år efter det att de 2002 började på Musikkonservatoriet Falun känns det när vi pratar med varandra i långa stycken som det var igår de lämnade skolan. Men massor har självfallet hänt, inte bara musikaliskt, utan även det faktum att jag hör lilla Frank jollra i bakgrunden; deras gemensamma son föddes för bara lite drygt ett år sedan.

Klasskamrater

Sofia och Pelle började i Falun samma år. Sofia hette Lundström då, de gick i samma klass och fann varandra ganska per omgående och har hängt ihop alltsedan dess. De är numera gifta, har hunnit fylla 31 år och har redan gästat skolan som master class-lärare i ett synnerligen uppskattat övnings-, konsert- och undervisningsupplägg för något år sedan.

Pelle är stämledare och solocellist i Norrköpings Symfoniorkester, Sofia återfinns i viola-stämman i Västerås Sinfonietta och bägge frilansar dessutom som kammarmusiker med sina två ensembler Kvartett Quennerstedt (pianokvartett) och Sätterströmska sällskapet (stråkkvartett).

Parallellt med studierna på Edsbergs slott,

som numera är en del av Kungl Musikhögskolan i Stockholm, vikarierade de i Kungliga Hovkapellet och Norrlandsoperan och har som frilansande musiker haft uppdrag i såväl Kungliga Filharmoniska Orkestern som Sveriges Radios Symfoniorkester i Stockholm för att nämna några.

Det är därför ingen överdrift att säga att de på relativt kort tid med besked etablerat sig i en allt annat än självklar bransch.

Lyckligt lottad

När jag frågar dem vad de minns av gymnasietiden i Falun är det Sofia som börjar:

– Jag kunde först inte fatta att det var sant första veckan på Musikkonservatoriet Falun, det strömmade vacker musik ut ur rummen och jag kände mig så himla lyckligt lottad. Min högstadiemiljö i Uppsala var ganska stimmig och jag minns att det var fantastiskt att äntligen få möta likasinnade, dessutom i den vackra miljö som skolan inryms i. På högstadiet var jag jämt trött, det var långa dagar eftersom musiken alltid låg efter skoltid. Nu fanns äntligen lyxet att få ägna sig åt musik på heltid, under skoltid!

Pelle vittnar om samma upplevelse.

– Under högstadietiden hemma i Boxholm

hade jag minst en aktivitet om dagen. Det var tre orkestrar i veckan, jag tävlade i längdskidor och spelade fotboll; det var fullt schema jämt. Att få komma till Falun kändes överkligt. Jag minns mångfalden, hur jag kastades in i den världen, hela skolans kreativa anda med hundra procent fokus på musikutövningen.

Levde dubbelliv

I grundskolan levde Pelle dubbelliv: med kompisar var han en person när det var fotboll och annan sport, en annan person med cello.

Pelle började spela i femårsåldern och kände direkt att detta var något han skulle kunna hålla på med hela livet. Kanske inte nödvändigtvis som proffs. Men ändå: cello kändes självklar och drog i honom mer och mer under högsta-dietiden.

Provspelningen till skolan var häftig, för Pelle kände genast igen flera andra sökande som han träffat på olika orkesterkurser.

– Känslan infann sig direkt att: Wow, här kan ju jag passa in! När jag sedan började var ju alla i samma sits, alla kom vi från olika håll i landet och man klamrade sig fast vid varandra. Vi hängde hela klassen, lagade mat tillsammans. När man får känslan av att vara utelämnad, då dras man till varandra.

Började öva sex på morgonen

Sofia och hennes bästa vän Nina sporrade varan-

dra och steg upp vid fem om morgnarna och hängde på låset vid sex när skolan öppnade för att börja öva.

– I våra gemensamma pauser satt vi ofta och pratade, men peppade varandra att ”nu kör vi igen”. Det hade kunnat bli destruktivt, men det var ingen tävling; vi ville bara varandras bästa. I klassen blev vi alla snabbt vänner med tajt sammanhållning och peppande atmosfär.

Pelle tänker tillbaka på utrymmet han gavs i Falun, att allt var intensivt men med plats och tid för utveckling.

– Man pushade varandra. Det var alltid kul, aldrig jobbigt. En lustfylld press fanns, lite konkurrenstänk, visst. Men positiv sådan: man hjälpte varandra.

Tar tid att landa

Det är inte utan att jag under samtalets gång tänker att tiden nog suddar ut de ojämnaste katterna, och de minnen som stannar är de allra finaste.

Men Pelle nämner också att hans rutiner inte på långa vägar var självklara när han som sextonåring kom till Falun. Det tar ju tid detta att landa. Dels på skolan, men också i hela det nya livet 35 mil från sin familj.

Han skrattar gott när han förklarar att ansvarstagandet för honom fortfarande är en långsamt uppgående kurva.

– Man måste självfallet öva för att lösa rent tekniska problem. Men jag har nog varit, och är alltså, lite av en periodare beträffande övning. Ibland bara spelar jag, inte minst för att jag inte hinner annat. Andra perioder kan jag lägga mycket tid på minutiöst övande och verkligen grota ned mig. Jag tror att nyckeln för mig har varit att jag har övat tidseffektivt; man kan öva två timmar lika bra, och få lika mycket gjort, som på fem. Men man måste förstå hur.

Hans cellolärare i Falun, Per Helders, var otroligt bra för honom, undervisningen var strukturerad och Pelle lärde sig inte minst hur man satsar på sig själv.

– Det är ju långt upp i åldrarna man behö-

ver hjälp med struktur, det har jag verkligen fått med mig från Falun i mitt yrkesverksamma liv som musiker.

Få lektioner

Beträffande detta med struktur påminner Sofia om kontraster: på Musikkonservatoriet Falun var hon van vid tre lektioner i veckan, att lärarna hade koll på en och hela tiden vägledde. Men under en längre tid fick hon endast en lektion i månaden på Edsberg, detta på grund av att läraren reste mycket. Men å andra sidan blev det istället väldigt långa lektioner när de väl sågs. Då gällde det att vara väl förberedd.

Därför tog det en tid för Sofia att på Edsberg hitta rätt fokus. Och i efterhand har tydligheten som fanns i Falun imponerat.

– I Falun var målet musikhögskolan och man visste från dag ett vad siktet var inställt på, berättar Sofia.

Den här Faluandan eller känslan för skolan som genomsyrar hela vårt samtal, den har etsat sig fast genom åren; Pelle skriver alltjämt i sitt CV att han gått på Musikkonservatoriet Falun, även om hans gymnasietid av förklarliga skäl inte på långa vägar väger tyngst längre.

– ”Gick du också i Falun?” är något man ofta hör. Man häpnas över vad många det är från Falun när man frilansar; i orkestrarna runt om i landet hittar man alltid någon att snacka Falun med, utbrister Sofia.

Nu också konsertarrangörer

Sofia och Pelle skriver för tillfället ett nytt kapitel i sin musikaliska berättelse, när jag pratar med dem i telefon laddar de för söndagens första höstkonsert i deras nya gemensamma projekt. För några år sedan förvärvade de Slätmons Konsertkapell några mil söder om Linköping och har startat upp en arrangörsverksamhet för kamarmusik, musikformen de brinner allra mest för.

En helt ny utmaning stundar. Nu när kommunen också går in blir allt större eftersom konsertverksamheten inte bara är en sommarfestival utan pågår året runt.

Inget talar för något annat än att detta musikerpar kommer att bli precis lika framgångsrikt också som konsertarrangörer.

LEIF ÅKE WIKLUND

